Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Lausuntopyyntönne 4.3.2022, U 11/2022 vp

# Lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi koskien pöytälaatikkoyhtiöiden väärinkäytön estämistä verotuksessa

Euroopan komissio on 22.12.2021 tehnyt ehdotuksen neuvoston direktiiviksi koskien pöytälaatikkoyhtiöiden väärinkäytön estämistä verotuksessa sekä hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiini (EU) 2011/16 muuttamisesta (COM(2021) 565), jäljempänä *direktiiviehdotus*. Komission direktiiviehdotus on osa toimenpidepakettia, jonka tarkoituksena on torjua verotukseen liittyviä väärinkäytöksiä. Ehdotettujen säännösten tavoitteena on pienentää verotulojen menetyksiä, jotka aiheutuvat kuoriyhtiöiden hyödyntämisestä verotuksen välttelyssä.

Suomen Yrittäjät kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Suomen Yrittäjät pitää direktiiviehdotuksen tavoitetta torjua pöytälaatikkoyhtiöiden käyttöä verokiertotarkoituksiin Euroopan unionissa lähtökohtaisesti kannatettavana. Tässä yhteydessä on kuitenkin syytä muistaa, että viimeisen 5–10 vuoden aikana on säädetty merkittävä määrä aggressiivista verosuunnittelua ehkäisevää ja viranomaisten välisen tietojenvaihdon mahdollistavaa uutta sääntelyä. Direktiiviehdotuksessa tuodaan esille vain osa tästä sääntelystä. Direktiiviehdotuksesta ei käy myöskään konkreettisesti ilmi, millä tavoin jo toteutettu sääntely olisi puutteellista. Aivan tuoreimman kansallisen ja EU-sääntelyn osalta on myös selvää, että dataa sääntelyn vaikutusten tai sääntelyn onnistuneisuuden ja toimivuuden arvioimiseksi ei luonnollisestikaan ole olemassa.

Ehdotettu sääntely lisää verovelvollisten hallinnollista taakkaa, ja se olisi ainakin paikoin päällekkäistä jo toteutettujen BEPS-toimenpiteiden ja ATAD I ja II -direktiivien sääntelyn kanssa. Ehdotetulla sääntelyllä ei tulisi tarpeettomasti monimutkaistaa verojärjestelmää, sillä yleisesti ottaen verosääntelyn monimutkaistumisella on aina negatiivisia vaikutuksia. Direktiiviehdotukseen sisältyy riski muun muassa veroviranomaisten ja verovelvollisten hallinnollisen taakan tarpeettomasta lisääntymisestä, minkä vuoksi lisäsääntelystä aiheutuvan eri säännösten päällekkäistä soveltamista on vältettävä.

Lisäsääntelyn tarvetta ja sääntelyllä tavoiteltavaa hyötyä tulisi ehdotetun sääntelyn laajuus huomioiden arvioida tarkoin sääntelystä aiheutuvaan lisääntyvään hallinnolliseen taakkaan ja verovelvollisille ja veroviranomaisille koituviin lisääntyneisiin kustannuksiin nähden.

Direktiiviehdotukseen ei sisälly vaikutusarviota, jossa nimenomaisesti arvioidaan ehdotettujen muutosten taloudellisia vaikutuksia EU-alueella. Direktiiviehdotukseen liittyvässä vaikutusarviossa ehdotettujen muutosten taloudellisia vaikutuksia on arvioitu vain hyvin yleisellä tasolla. Ratkaisua on perusteltu sillä, että pöytälaatikkoyhtiöiden väärinkäyttöä koskevien huomattavien tietopuutteiden vuoksi ei ole mahdollista antaa tarkkaa arviota väärinkäytöksistä aiheutuvista veromenetyksistä EU-alueella. Ottaen huomioon direktiiviehdotukseen liittyvän vaikutusarvion taloudellisia vaikutuksia koskeva puutteellisuus sekä direktiiviehdotuksesta aiheutuva hallinnollisen taakan lisääntyminen, tulee jatkovalmistelussa selvittää, onko direktiiviehdotus oikeasuhtainen sääntelyn tavoitteisiin nähden. Voidaan myös kysyä, onko pöytälaatikkoyhtiöiden väärinkäyttöä estävää lisäsääntelyä ylipäätään mielekästä lähteä toteuttamaan lähtökohdista, joissa ehdotukseen liittyvässä vaikutusarviossakin todetusti tarkkaa taloudellista vaikutusarviota EU-alueella ei ole voitu tuottaa *pöytälaatikkoyhtiöiden väärinkäyttöön liittyvien huomattavien tiedonpuutteiden* vuoksi.

SY katsookin, että ensisijaisesti tulisi tarkastella voimassa olevaa sääntelyä, ja korjata siinä mahdollisesti ilmenevät puutteellisuudet. Samalla tulisi selvittää ja varmistua siitä, että jäsenvaltiot hyödyntävät tehokkaasti voimassa olevia verotus- ja raportointityökaluja. Uudella direktiivillä toteutettava lisäsääntely ei ole oikea ratkaisu korjaamaan nykyisten olemassa olevien työkalujen hyödyntämättä jättämistä tai niiden hyödyntämisessä mahdollisesti esiintyviä puutteellisuuksia.

Mikäli ehdotetun direktiivin voimaansaattaminen kuitenkin katsotaan aivan välttämättömäksi, tulisi direktiiviehdotuksen soveltumisalaa tarkastella uudelleen siten, että ehdotetulla uudella sääntelyllä puututaan ainoastaan sellaisiin tilanteisiin, joihin ei jo tällä hetkellä sovelleta vastaavaa sääntelyä. Samalla tulisi tarkastella soveltamisalan rajauksia ja varmistua siitä, että raportointivelvollisuuden piiriin tulevien yritysten joukko ei muodostu suhteettoman laajaksi direktiivin tarkoitukseen nähden.

Ehdotettujen säännösten soveltamisedellytysten täyttyessä yksiköltä evätään verosopimusedut ja yksikön tekemiä ja saamia suorituksia kohdellaan verotuksessa kuoriyhtiö sivuuttaen. Direktiiviehdotus pitää sisällään mahdollisuuden kumota olettama pöytälaatikkoyhtiöstä. Ehdotuksen mukaan verovelvollisella on oikeus esittää selvitystä siitä, että direktiiviehdotuksessa asetetut pöytälaatikkoyhtiön kriteerit muodollisesti täyttävällä yhtiöllä

on direktiivissä tarkoitettu minimisubstanssi. SY pitää verovelvollisen mahdollisuutta kumota olettama pöytälaatikkoyhtiöstä erittäin tärkeänä. Mahdollisen direktiivin implementoinnin yhteydessä on varmistettava, että mahdollisuus kumota olettama on verovelvollisille aidosti mahdollinen eikä säänte-lyssä aseteta sille kohtuuttoman tiukkoja kriteerejä. Lisäksi direktiivissä tarkoitetun vapautuksen saamisen tulee olla mahdollista verovelvolliselle mahdollisimman kevyessä menettelyssä.

SUOMEN YRITTÄJÄT

Jukka-Pekka Hellman
veroasiantuntija